

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА ТА
ЦИВІЛЬНО - ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІЗНЕС-ПРАВО

Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський) рівень
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма	Фінанси та облік в підприємстві

Затверджено рішенням Ради з якості інституту
(факультету) ¹⁾

Протокол від _____ 201__ р. № _____
Голова Ради з якості інституту (факультету) /

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Суми 202__ р.

¹⁾ Робочі програми навчальних дисциплін циклу загальної підготовки загальноуніверситетського рівня розглядаються та затверджуються рішенням Ради із забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Сумського державного університету

**ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Розробник:

Маланчук Т.В., к.ю.н., доцент кафедри МЄПЩД

Рецензування робочої програми навчальної дисципліни	_____ Прізвище, ініціали, посада рецензента та/або дата і номер протоколу засідання експертної ради роботодавців
Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми ²⁾ « _____ » (назва освітньої програми)	протокол від _____ .№ _____ Керівник РПГ (гарант освітньої програми) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри _____ (назва кафедри)	протокол від _____ .№ _____ Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни:

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ (гаранта освітньої програми)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри

²⁾Лише для дисциплін блоку професійної та практичної підготовки. Якщо дисципліна блоку професійної та практичної підготовки викладається для декількох освітніх програм, робоча програма має бути розглянута та схвалена на засіданнях робочих проектних груп за всіма освітніми програмами.

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Бізнес-право
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права, кафедра міжнародного, європейського права та цивільно - правових дисциплін Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького, кафедра фінансів і підприємництва
Розробник(и)	к.ю.н., доцент кафедри МЄПЦПД Т.В. Маланчук
Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський) рівень; НРК України – 7 рівень; QF-LLL – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	5 кредитів ЄКТС, 150 год.; лекцій - 24 год.; семінарських занять - 24 год.; самостійної роботи студента - 102 год.
Мова(и) викладання	українська
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова, доступна для всіх здобувачів вищої освіти
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення дисципліни «Бізнес-право» є сприяння формуванню у студентів адекватних уявлень про сучасну господарську (підприємницьку) діяльність, перспективи її розвитку та правове забезпечення; роз'яснення правової термінології в рамках курсу; формування навичок пошуку та застосування нормативно-правових актів з питань господарського права та права інтелектуальної власності; вироблення навичок щодо вирішення ситуаційних задач та використання отриманих теоретичних знань на практиці.</p>	
4. Зміст навчальної дисципліни	
<p>Тема 1. Поняття бізнес-права. Підприємництво як форма бізнесу. Підприємництво як форма бізнесу. Основні функції підприємця. Поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання. Господарська правосуб'єктність. Господарські організації. Права та обов'язки суб'єктів господарювання. Право господарського відання. Право оперативного</p>	

управління. Обсяг майнових правомочностей суб'єкта господарювання. Компетенція. Засновницькі права. Управлінські права.

Тема 2. Організаційно-правові форми господарювання

Поняття та види організаційно-правових форм господарювання. Господарська діяльність без створення юридичної особи. Громадянин-підприємець. Господарська діяльність юридичних осіб. Підприємство як організаційно-правова форма господарювання. Види підприємств. Унітарні та корпоративні підприємства. Малі, середні та великі підприємства. Мікро підприємства. Господарські товариства. Об'єднання підприємств.

Тема 3. Створення суб'єктів господарювання та припинення їх діяльності.

Порядок створення СГ. Основні етапи створення СГ. Статутний капітал. Державна реєстрація СГ. Порядок проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Зміни до установчих документів юридичної особи. Державний реєстратор. Документи, що подаються для державної реєстрації. Строки державної реєстрації. Припинення діяльності СГ. Реорганізація підприємств. Форми реорганізації. Ліквідація підприємств. Ліквідаційна комісія.

Тема 4. Засоби державного регулювання господарської діяльності.

Поняття засобів державного регулювання господарської діяльності. Основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання. Ліцензування, патентування, сертифікація та стандартизація. Регулювання цін і тарифів. Інвестиційні, податкові та інші пільги.

Тема 5. Захист прав та інтересів господарюючих суб'єктів.

Захист суспільних та приватних інтересів. Загальні та майнові державні гарантії прав та інтересів господарюючих суб'єктів, способи захисту прав. Спеціальний механізм досудового врегулювання окремих категорій господарських спорів. Вимоги до змісту та форми претензії, порядок її пред'явлення та строки розгляду. Господарські суди. Порядок розгляду справ господарськими судами, процесуальні права та обов'язки передбачені законодавством для сторін у спорі.

Тема 6. Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори

Поняття господарського зобов'язання. Зміст господарського зобов'язання. Види зобов'язань та їх характеристика. Виконання господарського зобов'язання. Принципи належного та реального виконання зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Система способів забезпечення виконання зобов'язань. Основні способи припинення господарських зобов'язань. Поняття договору. Характерні ознаки господарського договору. Умови дійсності договору. Істотні, звичайні і випадкові умови договору. Процес укладання договору та стадії його укладання. Види господарських договорів. Реальні та консенсуальні договори, односторонні та багатосторонні, вільнорегульовані та планові, генеральні та поточні, основні та попередні, внутрішньогосподарські договори. Порядок досудового врегулювання розбіжностей, що виникають при укладанні господарських договорів.

Тема 7. Правові основи обмеження монополізму та захисту економічної конкуренції.

Створення передумов для розвитку змагальності в економіці та протидія монополістичним зловживанням як умови формування розвинутої ринкової економіки. Нормативні акти, з яких складається сучасна система антимонопольно-конкурентного законодавства. Компетенція Антимонопольного комітету України та його основні задачі. Зловживання монополістичним становищем на ринку, порядок визначення монополістичного становища суб'єктів господарювання на ринку. Недобросовісна конкуренція. Види недобросовісних конкурентних дій.

Тема 8. Правове регулювання якості товарів (робіт, послуг)

Поняття «якість продукції». Застосування механізмів управління якістю. Ефективні правові методи управління якістю. Захист прав споживачів. Правовий захист споживчого ринку від товарів, робіт та послуг неналежної якості. Види відповідальності, передбачені законодавством за правопорушення в даній сфері відносин, їх особливості.

Тема 9. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності

Класифікація об'єктів інтелектуальної власності. Винахід. Корисні моделі. Промисловий зразок. Торгова марка. Географічне позначення. Фірмове найменування. Сорт рослин. Комерційна таємниця. Відкриття. Рационалізаторська пропозиція. Класифікація суб'єктів права інтелектуальної власності. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Суб'єкти права на торговельні марки. Суб'єкти права на комерційну таємницю (ноу-хау).

Тема 10. Класифікація торгових марок

Типи і види торгових марок. Оцінка вартості торгової марки. Марка виробника. Приватна марка. Марочні стратегії. Стратегія розширення товарної лінії. Стратегія розширення меж використання марки (корпоративна марка). Стратегії мультимарок (багатомарочного підходу). Марка компанії-власника і франчайзингова марка.

Тема 11. Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності

Способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Мета комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві. Внесення прав на об'єкти права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства. Використання інтелектуальної власності в статутному капіталі. Передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Продаж охоронного документа — патенту або свідоцтва. Продаж ліцензії. Роялті. Паушальні платежі. Комбіновані платежі.

Тема 12. Електронна комерція та інтелектуальна власність

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет. Важливість значення торговельного бренду. Система доменних імен інтернету. Цифрове авторське право. Бернська конвенція. Угода ТРПС та її правове значення. Принципи Угоди ТРПС. Обов'язкові стандарти параметрів окремих об'єктів інтелектуальної власності. Інтернет договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Зміст інтернет договорів.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1. Знання	знати основні положення законодавства України у сфері господарської (підприємницької) діяльності; визначення термінів, які використовуються в господарському праві; правові засади здійснення господарської (підприємницької) діяльності в Україні різними суб'єктами; особливості правового статусу різних суб'єктів господарського права; особливості господарських зобов'язань та договорів; особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання;
РН2. Розуміння	розуміти відмінності між організаційно-правовими формами господарювання та видами підприємств; класифікація підприємств залежно від форм власності, кількості працюючих та обсягу валового

	доходу за рік; особливості державної реєстрації суб'єктів господарювання різних форм та видів; специфіка правової регламентації підприємницьких правовідносин.
РН3. Аналіз	порівнювати та аналізувати норми права у сфері регулювання господарсько-правових (підприємницьких) правовідносин.
РН4. Синтез	правильно тлумачити чинне законодавство у сфері регулювання господарсько-правових (підприємницьких) правовідносин; узагальнювати практику реалізації окремих норм права та робити відповідні висновки.
РН5. Застосування знань:	формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають між учасниками господарських (підприємницьких) правовідносин, правильного застосування норм законодавства.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять (лекції-Л.; семінарські заняття-СЗ)

Тема 1.

Л.1. Поняття бізнес-права. Підприємництво як форма бізнесу.

Підприємництво як форма бізнесу. Основні функції підприємця. Поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання. Господарська правосуб'єктність. Господарські організації. Права та обов'язки суб'єктів господарювання. Право господарського відання. Право оперативного управління. Обсяг майнових правомочностей суб'єкта господарювання. Компетенція. Засновницькі права. Управлінські права.

ПЗ. 1. Поняття бізнес-права. Підприємництво як форма бізнесу.

Підприємництво як форма бізнесу. Основні функції підприємця. Поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання. Господарська правосуб'єктність. Господарські організації. Права та обов'язки суб'єктів господарювання. Право господарського відання. Право оперативного управління. Обсяг майнових правомочностей суб'єкта господарювання. Компетенція. Засновницькі права. Управлінські права.

Тема 2.

Л.2. Організаційно-правові форми господарювання

Поняття та види організаційно-правових форм господарювання. Господарська діяльність без створення юридичної особи. Громадянин-підприємець. Господарська діяльність юридичних осіб. Підприємство як організаційно-правова форма господарювання. Види підприємств. Унітарні та корпоративні підприємства. Малі, середні та великі підприємства. Мікро підприємства. Господарські товариства. Об'єднання підприємств.

ПЗ. 2. Організаційно-правові форми господарювання

Поняття та види організаційно-правових форм господарювання. Господарська діяльність без створення юридичної особи. Громадянин-підприємець. Господарська діяльність юридичних осіб. Підприємство як організаційно-правова форма господарювання. Види підприємств. Унітарні та корпоративні підприємства. Малі, середні та великі підприємства. Мікро підприємства. Господарські товариства. Об'єднання підприємств.

Тема 3.

Л.3. Створення суб'єктів господарювання та припинення їх діяльності.

Порядок створення СГ. Основні етапи створення СГ. Статутний капітал. Державна реєстрація СГ. Порядок проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Зміни до установчих документів юридичної особи. Державний реєстратор. Документи, що подаються для державної реєстрації. Строки державної реєстрації. Припинення діяльності СГ. Реорганізація підприємств. Форми реорганізації. Ліквідація підприємств. Ліквідаційна комісія.

ПЗ. 3. Створення суб'єктів господарювання та припинення їх діяльності.

Порядок створення СГ. Основні етапи створення СГ. Статутний капітал. Державна реєстрація СГ. Порядок проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Зміни до установчих документів юридичної особи. Державний реєстратор. Документи, що подаються для державної реєстрації. Строки державної реєстрації. Припинення діяльності СГ. Реорганізація підприємств. Форми реорганізації. Ліквідація підприємств. Ліквідаційна комісія.

Тема 4.

Л.4. Засоби державного регулювання господарської діяльності.

Поняття засобів державного регулювання господарської діяльності. Основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання.

Ліцензування, патентування, сертифікація та стандартизація. Регулювання цін і тарифів. Інвестиційні, податкові та інші пільги.

ПЗ. 4. Засоби державного регулювання господарської діяльності.

Поняття засобів державного регулювання господарської діяльності. Основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання.

Ліцензування, патентування, сертифікація та стандартизація. Регулювання цін і тарифів. Інвестиційні, податкові та інші пільги.

Тема 5.

Л.5. Захист прав та інтересів господарюючих суб'єктів.

Захист суспільних та приватних інтересів. Загальні та майнові державні гарантії прав та інтересів господарюючих суб'єктів, способи захисту прав.

Спеціальний механізм досудового врегулювання окремих категорій господарських спорів. Вимоги до змісту та форми претензії, порядок її пред'явлення та строки розгляду. Господарські суди. Порядок розгляду справ господарськими судами, процесуальні права та обов'язки передбачені законодавством для сторін у спорі.

ПЗ. 5. Захист прав та інтересів господарюючих суб'єктів.

Захист суспільних та приватних інтересів. Загальні та майнові державні гарантії прав та інтересів господарюючих суб'єктів, способи захисту прав.

Спеціальний механізм досудового врегулювання окремих категорій господарських спорів. Вимоги до змісту та форми претензії, порядок її пред'явлення та строки розгляду. Господарські суди. Порядок розгляду справ господарськими судами, процесуальні права та обов'язки передбачені законодавством для сторін у спорі.

Тема 6.

Л.6. Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори

Поняття господарського зобов'язання. Зміст господарського зобов'язання. Види зобов'язань та їх характеристика. Виконання господарського зобов'язання. Принципи належного та реального виконання зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Система способів забезпечення виконання зобов'язань. Основні способи припинення господарських зобов'язань. Поняття договору. Характерні ознаки господарського договору. Умови дійсності договору. Істотні, звичайні і випадкові умови договору. Процес укладання договору та стадії його укладання. Види господарських договорів. Реальні та консенсуальні договори,

односторонні та багатосторонні, вільнорегульовані та планові, генеральні та поточні, основні та попередні, внутрішньогосподарські договори. Порядок досудового врегулювання розбіжностей, що виникають при укладанні господарських договорів.

ПЗ. 6. Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори

Поняття господарського зобов'язання. Зміст господарського зобов'язання. Види зобов'язань та їх характеристика. Виконання господарського зобов'язання. Принципи належного та реального виконання зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Система способів забезпечення виконання зобов'язань. Основні способи припинення господарських зобов'язань. Поняття договору. Характерні ознаки господарського договору. Умови дійсності договору. Істотні, звичайні і випадкові умови договору. Процес укладання договору та стадії його укладання. Види господарських договорів. Реальні та консенсуальні договори, односторонні та багатосторонні, вільнорегульовані та планові, генеральні та поточні, основні та попередні, внутрішньогосподарські договори. Порядок досудового врегулювання розбіжностей, що виникають при укладанні господарських договорів.

Тема 7.

Л.7. Правові основи обмеження монополізму та захисту економічної конкуренції.

Створення передумов для розвитку змагальності в економіці та протидія монополістичним зловживанням як умови формування розвинутої ринкової економіки. Нормативні акти, з яких складається сучасна система антимонопольно-конкурентного законодавства. Компетенція Антимонопольного комітету України та його основні задачі. Зловживання монополістичним становищем на ринку, порядок визначення монополістичного становища суб'єктів господарювання на ринку. Недобросовісна конкуренція. Види недобросовісних конкурентних дій.

ПЗ. 7. Правові основи обмеження монополізму та захисту економічної конкуренції.

Створення передумов для розвитку змагальності в економіці та протидія монополістичним зловживанням як умови формування розвинутої ринкової економіки. Нормативні акти, з яких складається сучасна система антимонопольно-конкурентного законодавства. Компетенція Антимонопольного комітету України та його основні задачі. Зловживання монополістичним становищем на ринку, порядок визначення монополістичного становища суб'єктів господарювання на ринку. Недобросовісна конкуренція. Види недобросовісних конкурентних дій.

Тема 8.

Л.8. Правове регулювання якості товарів (робіт, послуг)

Поняття «якість продукції». Застосування механізмів управління якістю. Ефективні правові методи управління якістю. Захист прав споживачів. Правовий захист споживчого ринку від товарів, робіт та послуг неналежної якості. Види відповідальності, передбачені законодавством за правопорушення в даній сфері відносин, їх особливості.

ПЗ. 8. Правове регулювання якості товарів (робіт, послуг)

Поняття «якість продукції». Застосування механізмів управління якістю. Ефективні правові методи управління якістю. Захист прав споживачів. Правовий захист споживчого ринку від товарів, робіт та послуг неналежної якості. Види відповідальності, передбачені законодавством за правопорушення в даній сфері відносин, їх особливості.

Тема 9.

Л.9. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності

Класифікація об'єктів інтелектуальної власності. Винахід. Корисні моделі. Промисловий зразок. Торгова марка. Географічне позначення. Фірмове найменування. Сорт рослин. Комерційна таємниця. Відкриття. Раціоналізаторська пропозиція. Класифікація суб'єктів права інтелектуальної власності. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі, промислові

зразки. Суб'єкти права на торговельні марки. Суб'єкти права на комерційну таємницю (ноу-хау).

ПЗ. 9. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності

Класифікація об'єктів інтелектуальної власності. Винахід. Корисні моделі. Промисловий зразок. Торгова марка. Географічне позначення. Фірмове найменування. Сорт рослин. Комерційна таємниця. Відкриття. Раціоналізаторська пропозиція. Класифікація суб'єктів права інтелектуальної власності. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Суб'єкти права на торговельні марки. Суб'єкти права на комерційну таємницю (ноу-хау).

Тема 10.

Л.10. Класифікація торгових марок

Типи і види торгових марок. Оцінка вартості торгової марки. Марка виробника. Приватна марка. Марочні стратегії. Стратегія розширення товарної лінії. Стратегія розширення меж використання марки (корпоративна марка). Стратегії мультимарок (багатомарочного підходу). Марка компанії-власника і франчайзингова марка.

ПЗ. 10. Класифікація торгових марок

Типи і види торгових марок. Оцінка вартості торгової марки. Марка виробника. Приватна марка. Марочні стратегії. Стратегія розширення товарної лінії. Стратегія розширення меж використання марки (корпоративна марка). Стратегії мультимарок (багатомарочного підходу). Марка компанії-власника і франчайзингова марка.

Тема 11.

Л.11. Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності

Способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Мета комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві. Внесення прав на об'єкти права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства. Використання інтелектуальної власності в статутному капіталі. Передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Продаж охоронного документа — патенту або свідоцтва. Продаж ліцензії. Роялті. Паушальні платежі. Комбіновані платежі.

ПЗ. 11. Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності

Способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Мета комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві. Внесення прав на об'єкти права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства. Використання інтелектуальної власності в статутному капіталі. Передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Продаж охоронного документа — патенту або свідоцтва. Продаж ліцензії. Роялті. Паушальні платежі. Комбіновані платежі.

Тема 12.

Л.12. Електронна комерція та інтелектуальна власність

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет. Важливість значення торговельного бренду. Система доменних імен інтернету. Цифрове авторське право. Бернська конвенція. Угода ТРПС та її правове значення. Принципи Угоди ТРПС. Обов'язкові стандарти параметрів окремих об'єктів інтелектуальної власності. Інтернет договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Зміст інтернет договорів.

ПЗ. 12. Електронна комерція та інтелектуальна власність

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет. Важливість значення торговельного бренду. Система доменних імен інтернету. Цифрове авторське право. Бернська конвенція. Угода ТРПС та її правове значення. Принципи Угоди ТРПС. Обов'язкові стандарти параметрів

окремих об'єктів інтелектуальної власності. Інтернет договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Зміст інтернет договорів.

7.2 Види навчальної діяльності

мультимедійні презентації виконаного навчального завдання-дослідження, реферати, доповіді, повідомлення, виконання практичних завдань, моделювання практичних ситуацій.

8. Методи викладання, навчання

Основними методами викладання та навчання є:

Лекція. При викладанні предмету можуть застосовуватись такі види лекцій: вступна, тематична, оглядова, інформаційна, підсумкова (заклучна).

Практичні методи навчання. При викладанні даної дисципліни застосовуються семінарські та практичні заняття.

Навчальними технологіями, що застосовуються для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни є:

- **проблемні лекції** — направлені на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, заставляє студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

-**семінари-дискусії** — передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

-**кейс-метод** (метод аналізу конкретних ситуацій) — дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд практичних ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: R = 100 балів.

“відмінно” – студент знає і правильно застосовує чинне законодавство, визначає його недоліки, викриває суперечності, прогнозує його розвиток, володіє теоретичними знаннями, успішно їх застосовує при коментуванні правових норм;

“добре” - студент знає і правильно застосовує чинне законодавство, визначає його недоліки, викриває суперечності, прогнозує його розвиток, володіє теоретичними знаннями, успішно їх застосовує при коментуванні

правових норм, але допускає незначні помилки які суттєво не впливають;
 “задовільно” – студент в цілому орієнтується у чинному законодавстві, знає зміст нормативно-правових актів, вміє їх коментувати, володіє теоретичними знаннями, але при відповіді допускає помилки,

“незадовільно” – студент не володіє теоретичними знаннями, не посилається на нормативно-правові акти.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою та оцінювання за європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених або визначених на підсумковому семестровому контролі рейтингових балів визначається із таких співвідношень:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	В загальному правильна робота з певною кількістю помилок		74-81
D	Непогано, але з незначною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	35-59
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		0-34

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

Методами поточного формативного оцінювання є: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі виконання практичних завдань, само оцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних практичних завдань.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Формою підсумкового контролю за навчальною дисципліною є диф. залік. Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань (M1), вирішення практичних завдань (M2), підготовка доповідей, повідомлень на семінарське заняття (M3), індивідуальних презентацій та колективних дискусій (M4), . Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені. В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно.

Оцінка студента формується таким чином:

Вирішення практичних завдань – максимально 15 балів (при позитивному

оцінюванні з кожного завдання від 3 до 5 балів);
Підготовка доповіді на семінарське заняття – максимально 5 балів (при позитивному оцінюванні від 3 до 5 балів);
Підготовка повідомлення на семінарське заняття - максимально 5 балів (при позитивному оцінюванні від 3 до 5 балів);
Підготовка презентації по темі семінарського заняття – максимально 5 балів (при позитивному оцінюванні від 3 до 5 балів);
Активність в ході семінарського заняття – максимально 5 балів (при позитивному оцінюванні з кожної роботи від 1 до 5 балів)
Наукові публікації, участь у наукових заходах, конкурсні роботи студентів оцінюються від 15 до 50 балів, залежно від рівня підготовки та отриманого призового місця. Диференціація оцінювання наукової роботи студентів залежить від змістовності роботи, наявності елементів наукової новизни, якості оформлення письмових результатів дослідження, рівня видань або наукових заходів, де друкуються/доповідаються результати наукових пошуків студента. Складання комплексних письмових модульних контролів (один у модульному циклі):
теоретичне завдання (2 завдання) при позитивному оцінюванні) - від 3 до 5 балів;
практичне завдання (при позитивному оцінюванні) - від 3 до 5 балів;
Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: R = 100 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура, засоби індивідуального зв'язку (смартфони)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література:

1. Корнеєв Ю. В. Підприємницьке право України: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 120 с.
2. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 130 с.
3. Уварова О. О., Буряковська К. О. Бізнес і права людини: навчальний посібник. Київ: 2019. 324 с.
4. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва: підручник. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
5. Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.
6. Добрава Н. В. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М.О., 2018. –305 с.

Допоміжна література:

1. Бобкова А. Г. Господарське право : практикум. Харків : Право, 2018. 592 с.
2. Господарське право: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. – 107 с.

3. В. С. Мілаш. Господарське право : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Харків: Право, 2016. 332 с.

4. Апаров А.М., Онищенко О.М. Господарське право України. Підручники та навчальні посібники. Том 1: Загальна частина. Київ: Видавництво «Істина», 2016. 452 с.

5. Андрєєва О. Б., Жорнокуй Ю. М., Гетманець О. П. Господарське право України : підручник : у 2 ч. Ч. 1. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 324 с.

6. Щербина В.С., Резнікова В.В. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 800 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України – адреса доступу – <http://www.rada.gov.ua>

2. Кабінет Міністрів України - адреса доступу - <http://www.kmu.gov.ua>

3. Президент України -- адреса доступу – <http://www.president.gov.ua>

4. Міністерство внутрішніх справ України – адреса доступу – <http://mvs.gov.ua>

5. Міністерство юстиції України – адреса доступу – <http://www.minjust.gov.ua>

6. Верховний суд України – адреса доступу – <http://www.scourt.gov.ua>.

II ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
денна форма навчання							
1	Поняття бізнес-права. Підприємництво як форма бізнесу	12	2	2		8	
2	Організаційно-правові форми господарювання	12	2	2		8	
3	Створення суб'єктів господарювання та припинення їх діяльності	12	2	2		8	
4	Засоби державного регулювання господарської діяльності	12	2	2		8	
5	Захист прав та інтересів господарюючих суб'єктів	12	2	2		8	
6	Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори	12	2	2		8	
7	Правові основи обмеження монополізму та захисту економічної конкуренції	12	2	2		8	
8	Правове регулювання якості товарів (робіт, послуг)	12	2	2		8	
9	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	12	2	2		8	
10	Класифікація торгових марок	14	2	2		10	
11	Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності	14	2	2		10	
12	Електронна комерція та інтелектуальна власність	14	2	2		10	
<i>Всього з навчальної дисципліни за денною формою навчання:</i>		150	24	24		102	
заочна форма навчання							
1	Поняття бізнес-права. Підприємництво як форма бізнесу	13	2			11	
2	Організаційно-правові форми господарювання	13	2			11	
3	Створення суб'єктів господарювання та припинення їх діяльності	13		2		11	
4	Засоби державного регулювання господарської діяльності	11				11	
5	Захист прав та інтересів господарюючих суб'єктів	13		2		11	

6	Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори	13	2			11	
7	Правові основи обмеження монополізму та захисту економічної конкуренції	13		2		11	
8	Правове регулювання якості товарів (робіт, послуг)	13	2			11	
9	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	11				11	
10	Класифікація торгових марок	11				11	
11	Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності	12				12	
12	Електронна комерція та інтелектуальна власність	14		2		12	
<i>Всього з навчальної дисципліни за заочною формою навчання:</i>		150	8	8		134	

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Програмні компетентності / результати навчання	Результат навчання за дисципліною	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
	PH1.	Л. 3,5,6,7,8-12, СЗ. 3,5,6,7,8-12,	мультимедійні презентації виконаного навчального завдання-дослідження, реферати, доповіді, повідомлення, виконання практичних завдань, моделювання практичних ситуацій	проблемна лекція демонстрація, навчальна дискусія, мозковий штурм, кейс-метод, аналіз ситуації	ЗН 9	M1, M2, M3, M4
	PH2.	Л. 1, 2, 8-12 СЗ. 1, 2, 8-12	мультимедійні презентації реферати, доповіді, повідомлення, моделювання практичних ситуацій	проблемна лекція демонстрація, навчальна дискусія, мозковий штурм, кейс-метод, аналіз ситуації	ЗН 9	M1, M3, M4
	PH3.	Л. 1, 2 СЗ. 1, 2	мультимедійні презентації	демонстрація, навчальна	ЗН 9	M1, M3, M4

			реферати, доповіді, повідомлення	дискусія,		
	PH4.	Л. 3-12 СЗ. 3-12	мультимедійні презентації, реферати, доповіді, повідомлення, виконання практичних завдань, моделювання практичних ситуацій	проблемна лекція демонстрація, навчальна дискусія, мозковий штурм, кейс-метод, аналіз ситуації	ЗН 9	М1, М2, М3, М4
	PH5.	Л. 3-12 СЗ. 3-12	мультимедійні презентації, реферати, доповіді, повідомлення, виконання практичних завдань, моделювання практичних ситуацій	проблемна лекція демонстрація, навчальна дискусія, мозковий штурм, кейс-метод, аналіз ситуації	ЗН 9	М1, М2, М3, М4

